

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW 22/10/2024

Presenoldeb:

Aelodau:

Cynghorydd Rob Triggs (Cadeirydd), Cynghorydd Eryl Jones-Williams (Is-gadeirydd), Cynghorydd Louise Hughes, Mark James (Cymdeithas y Bad Achub) a'r Cynghorydd Robert Cadwaladr Williams (Cyngor Tref Abermaw)

Swyddogion:

Bryn Pritchard-Jones (Rheolwr Gwasanaeth Morwrol), Arthur F. Jones (Uwch Swyddog Harbyrau), Llŷr B. Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned), Daniel A. Cartwright (Harbwrfeistr Abermaw) Kane Arran Triggs (Harbwrfeistr Cynorthwyol Abermaw) a Sioned Mai Jones a Iwan Edwards (Swyddogion Gwasanaethau Democratiaeth) ac E Mererid Watt (Cyfeithydd)

Hefyd yn bresennol: Desmond George (Sylwedydd, Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi).

1. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cynghorydd Rob Triggs yn Gadeirydd y Pwyllgor ar gyfer y flwyddyn 2024/25

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cynghorydd Eryl Jones-Williams yn Is-Gadeirydd y Pwyllgor ar gyfer y flwyddyn 2024/25

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd June Jones (Cynrychiolydd Pwyllgor Harbwr Porthmadog), Cynghorydd Nia Jeffreys (Aelod Cabinet Economi a Chymuned) a Robert Aeron Williams (BRIG – Grŵp Gwella Cyrchfannau Abermaw). Gadawodd Kane Arran Triggs y cyfarfod yn gynnar i fynychu digwyddiad cymorth cyntaf.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol ond hysbysodd y Cadeirydd er gwybodaeth yn unig fod ei fab, Kane Triggs, yn Harbwrfeistr Cynorthwyol yn Harbwr Abermaw.

5. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 19 Mawrth 2024 fel rhai cywir.

6. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbyrau a'r Harbwrfeistr

Croesawyd pawb i'r cyfarfod a cychwynnwyd gydag Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbyrau.

Angorfeydd Abermaw a Chofrestru Cychod

Cadarnhawyd bod 77 cwch wedi eu cofrestru yn 2024 o'i gymharu â 71 yn 2023, a gobeithiwyd y bydd y cynnydd yn parhau flwyddyn nesaf. Adroddwyd bod y rhan fwyaf wedi eu cofrestru ar-lein, sef 1,013 o gychod pŵer a 1,044 o gychod dŵr personol. Yn ychwanegol, cofrestrwyd 84 o gychod gyda injan o dan 10hp sydd yn rhoi cyfanswm o 2,141 o gychod. Nodwyd bod y nifer yma yn llai na'r 2,509 a gofrestrwyd flwyddyn diwethaf. Credwyd fod hyn wedi'i achosi oherwydd y tywydd gwael yn ystod yr haf a'r sefyllfa ariannol bresennol.

Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd

Cadarnhawyd bod Harbwr Abermaw yn cydymffurfio a'r gofynion, a petai gan unrhyw un sylwadau ar y Cod, bod modd iddynt hysbysu'r Uwch Swyddog Harbyrau neu swyddogion yr harbwr.

Materion Staff

Cadarnhawyd nad oedd unrhyw newid wedi bod yn y sefyllfa staffio, ond bod yr Harbwrfeistr a'r Harbwrfeistr Cynorthwyol wedi bod yn helpu yn Harbyrau Porthmadog ac Aberdyfi.

Cadarnhaodd yr Uwch Swyddog Harbyrau ei fod yn ymddeol ym mis Mawrth 2025. Nodwyd fod ei swydd wedi cael ei hysbysebu gyda gobaith apwyntio Uwch Swyddog Harbyrau newydd cyn cyfnod y Nadolig. Diolchwyd i'r pwyllgor a i'r Cadeirydd am eu cefnogaeth dros y blynyddoedd

Diolchwyd i'r Uwch Swyddog Harbyrau am ei waith caled dros y blynyddoedd

Materion Ariannol: Sefyllfa Ariannol Harbwr Abermaw

Adroddodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol ar y gyllideb gan grynhoi o dan y prif benawdau. Adroddodd bod y ffigyrau yn seiliedig ar gyfarfod gyda y Swyddogion Cyllid ar ddechrau mis Medi, oedd yn dangos gwir-wariant am bum mis ac yna yn proffwydo gwariant ar gyfer Medi 2024 i Fawrth 2025. Nodwyd ei fod yn anodd proffwydo'r holl wariant a bod materion megis tywydd garw yn medru effeithio ar y ffigyrau.

Gweithwyr - gorwariant o ychydig dros £1,000 oherwydd costau goramser gan fod staff wedi bod yn rhoi cymorth yn y safleoedd eraill.

Eiddo - gorwariant o £378 oherwydd costau cynnal a chadw adeilad yr harbwr.

Trafnidiaeth - gorwariant o £29 – mae'r ffigwr yn cynnwys tanwydd i'r cwch ond nid yw hyn yn cynnwys cyllideb am wasanaethu'r gwch. Nodwyd bod y ffigwr fel ag y mae oherwydd bod y cwch wedi bod allan llai oherwydd y tywydd gwael dros yr haf.

Gwasanaethau a chyflenwadau – gorwariant o £7,000 – mae hyn yn cynnwys offer a chelfi, costau contractwr ac offer iechyd a diogelwch. Adroddwyd eu bod wedi gorfod talu costau i wasanaethu peiriannau'r cychod i wneud yn siŵr eu bod yn cydymffurfio gyda'r cod. Hefyd, nododd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol bod costau pellach megis

tal i gynnal a chadw'r angorfeydd a'r cymhorthion mordwyo, buddsoddi mewn drôn a dillad diogelwch newydd. Yn ogystal â hyn, nododd fod cwch 'Lady Anne' wedi cael ei symud o Bwynt Penrhyn yn y misoedd diwethaf a bod hyn wedi cynyddu costau. Y gobaith yw eu bod yn cael ad-daliad am y gost o symud y cwch.

O ran y cyfanswm gwariant, adroddwyd eu bod yn rhagweld y gwariant i fod ychydig dros £98,000. Nodwyd, fel sy'n cael ei ddangos yn yr adroddiad, bod y gwasanaeth yn proffwydo y bydd cyfanswm gwariant yn £118,634, ond bod £12,000 o'r gronfa yn cael ei dynnu o'r ffigwr yma sydd yn rhoi ffigwr o £106,000. Felly, nododd fod gorwariant oddeutu £8,000.

O ran yr incwm, cadarnhawyd bod y gwasanaeth wedi cyrraedd ac wedi mynd dros y targed incwm. Nodwyd eu bod yn proffwydo incwm o £42,500, o gwmpas £2000 dros y targed. Cyfeiriwyd hefyd at y posibilrwydd o ychwanegu ar yr incwm o'r ad-daliad am symud cwch 'Lady Anne' a fydd yn eu gwthio hyd yn oed ymhellach dros y targed. O ystyried fod y tywydd ddim wedi bod yn ffafriol dros yr haf, nododd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol ei fod yn glod ac yn destament i'r staff eu bod wedi llwyddo i gyrraedd y targed incwm. Soniwyd bod sawl rheswm yn egluro sut mae'r harbwr wedi mynd dros y targed incwm. Nododd mai brif ffynhonnell incwm yw'r angorfeydd ac mae'r niferoedd wedi cynyddu flwyddyn yma. Hefyd, mae'r harbwr yn gwerthu disel ac mae niferoedd o ymwelwyr i'r harbwr wedi cynyddu.

O ran costau rhedeg yr harbwr, nodwyd fod nod costau o £57,500 ond eu bod yn rhagweld y bydd y costau yn uwch sef £64,000. Nododd bod hyn yn orwariant o £6,000, ond gall gael ei haneru os cant yr ad-daliad.

Sylwadau gan Aelodau'r Pwyllgor:

Mynegwyd gwerthfawrogiad a diolchwyd i holl staff yr harbwr am eu gwaith caled dros yr haf. Gan gymryd i ystyriaeth y tywydd garw maent i'w llongyfarch.

Ffioedd a Thaliadau

Nododd bod prin i'w ddweud am y ffioedd a thaliadau gan mai dim ond newydd offen mae'r tymor, ac felly fydd y pwnc yma yn cael mwy o ystyriaeth dros y misoedd nesaf. Cadarnhawyd y bydd taflen benderfyniad yn cael ei wneud a'i anfon ymlaen i'r arweinydd portffolio. Erbyn y cyfarfod nesaf yn y gwanwyn bydd y gwasanaeth mewn sefyllfa gwell i gadarnhau beth fydd y ffioedd.

Holiaduron Adborth

Soniwyd bod holiadur adborth wedi ei greu ar safle we y cyngor a bod nifer o arwyddion o gwmpas yr harbwr gyda chod QR i fynd i'r safle. Nododd bod pobl yn gallu sganio'r cod QR i fynd i'r safle we i gwblhau'r holiadur a rhoi barn am eu profiad o'r harbwr. Nododd bod 86% o ymatebwyr wedi dweud bod eu profiad nhw yn 'dda iawn' neu yn 'dda', a dim un wedi dweud 'gwael'. Yn ychwanegol, nodwyd bod blwch yn yr holiadur i dderbyn unrhyw sylwadau ychwanegol a bod nifer o bobl yn dweud bod y staff yn mynd allan o'i ffordd i helpu, yn wybodus a bod y gofal cwsmer yn wych yn Harbwr Abermaw.

Sylwadau gan Aelodau'r Pwyllgor

Llongyfarchwyd staff yr harbwr am eu gwaith a nododd mai'r adborth sy'n ael ei dderbyn yw bod y staff yn gymwynasgar iawn ac yn gwneud swydd dda. Mynegwyd

awydd i'r neges fynd drwodd i Gabinet Cyngor Gwynedd bod Harbwr Abermaw yn costio ychydig iawn i'w redeg ond yn denu llawer o arian i economi Abermaw.

Materion Mordwyo

Adroddodd Harbwrfeistr Abermaw bod y sianel mordwyo wedi aros yn gymharol gyson dros y flwyddyn ddiwethaf. Nodwyd fodd bynnag bod y sianel eilaidd, sydd yn arwain i mewn i'r harbwr, i'w weld yn llenwi gyda thywod sydd yn cael ei chwythu gan y gwynt. Eglurwyd fod hyn yn creu problemau i gychod sy'n dynesu at wal yr harbwr.

Adroddwyd fod mynediad o dan y bont bellach ar agor gan fod y gwaith ar y bont reilffordd wedi ei gwblhau ac mae'r arwyddion a osodwyd llynedd wedi eu tynnu lawr.

Soniwyd eu bod wedi sylwi nad yw cychod sydd yn mynd mewn i'r harbwr wedi rhoi eu radio VHF ymlaen ar sianel 12 ac heb rhoi eu manylion cyswllt cyn dod i mewn i'r harbwr. Er mwyn gwella diogelwch o fewn y harbwr, pwysleisiodd yr Harbwrfeistr ei bod yn bwysig atgoffa pobl i wneud hyn.

Materion Gweithredol

Adroddodd yr Harbwrfeistr ei fod wedi darganfod ar y 29ain o Hydref, dau gwch o dan ddŵr oherwydd eu bod wedi troi drosodd. Noddodd fod y gwynt yn chwythu o'r de dwyrain sydd ddim yn digwydd aml ac felly roedd y cychod wedi eu gorchuddio gan y tonnau. Ar yr un noson, nododd ei fod wedi llwyddo i sicrhau dau gwch oedd wedi torri eu hangorfa.

Nodwyd bod cynnydd i'w weld mewn cychod yn ymweld a'r harbwr eleni ac bod adborth gwych wedi ei dderbyn gan lawer o bobl sydd wedi ymweld a'r harbwr.

Cyn dechrau cyfnod yr haf, nodwyd fod injans ar gwch pŵer yr harbwr wedi cael eu gwasanaeth blynyddol a gafodd ei wneud gan beiriannydd morol lleol. Mae'r cwch hefyd wedi cael ei beintio.

Adroddwyd fod staff yr harbwr yn parhau i rifo bwiau angori sydd yn cynyddu gyda chynnydd yn y nifer o gwsmeriaid sydd ar angorfa.

O ran gweddill y gwaith cynnal a chadw, nododd yr Harbwrfeistr bod gwaith cynnal yn cael ei gwblhau gan staff yn wythnosol ac mae unrhyw eitemau sydd angen sylw brys yn cael eu blaenoriaethu.

Cyfeiriwyd at ffordd y compawnd a bod yr harbwr wedi buddsoddi yn ddiweddar mewn rhwystr awtomatig. Yn 2023, nodwyd bod rhwystr ym mhob bae parcio unigol i atal pobl rhag parcio yno. Blwyddyn yma, mae'r rhwystr trydan yn gweithio yn well ac mae adborth positif iawn wedi ei dderbyn gan ddefnyddwyr. Yn ogystal, mae camerâu CCTV wedi eu gosod o amgylch yr harbwr; mae hyn hefyd wedi derbyn adborth cadarnhaol.

Adroddwyd fod pontŵn yr harbwr yn dal i gael ei gynnal a chadw ond bod bwriad i'w symud yn ôl i'r harbwr flwyddyn nesaf, cyn dechrau'r tymor prysur.

Cyfeiriwyd at gwch 'Lady Anne' oedd ym Mhwynt Penrhyn a nodwyd fod y cwch wedi bod yna am nifer o flynyddoedd oherwydd trafferth i gael gwared arno. Soniwyd eu bod wedi gofyn i berchennog y cwch i'w symud ond yn anffodus nid oedd hynny wedi digwydd. Felly, mae'r harbwr wedi symud y cwch o dan y ddeddf statudol ac yn ceisio cael ad-daliad o'r costau hynny.

I gloi, cyfeiriwyd at y digwyddiadau sydd wedi bod yn digwydd o gwmpas yr harbwr gan fynegi balchder bod llawer o ddigwyddiadau wedi dychwelyd i Abermaw eleni a phopeth i weld yn mynd yn dda o ran y trefniadau. Diolchwyd i Gyngor tref Abermaw a sefydliadau preifat am eu gwaith da yn helpu i drefnu'r holl ddigwyddiadau.

Sylwadau'r gan Aelodau'r Pwyllgor

Nodwyd fod Cyngor Tref Abermaw angen eu diolch hefyd am yr holl ddigwyddiadau maent yn eu cefnogi sydd yn dod a llawer o arian i mewn i'r dref.

Diolchwyd i Gynghorydd Tref Abermaw am ailgyflwyno carnifal y dref a fu'n llwyddiannus iawn flwyddyn diwethaf, a gobeithiwyd fydd hyn yn parhau flwyddyn yma.

Diolchwyd hefyd i swyddogion yr harbwr am symud cwch 'Lady Anne' a gobeithiwyd y byddent yn derbyn ad-daliad am y costau.

Gofynnwyd cwestiwn gan y Cadeirydd ynglŷn â beth fydd yn digwydd os bydd perchennog y cwch 'Lady Anne' yn gwrthod talu'r costau symud. Cadarnhaodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol fod yr anfoneb wedi cael ei yrru y dyddiau diwethaf ac felly nid yw'n siŵr os yw'r perchennog wedi ei dderbyn hyd yma. Nododd fod gweithdrefnau mewn lle os nad yw'n barod i dalu'r ddyled.

Tynnwyd sylw gan y Cadeirydd i'r sianel mordwyo a'r tywod sydd yn cael ei symud ar y traeth gan adran YGC. Nodwyd fod y tywod yma'n cael ei chwythu drosodd i'r sarn a gofynnwyd os y dylai YGC gael golwg ar hyn i weld os gallent fynd i'r afael a'r mater.

Cadarnhaodd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol ei fod yn cael cyfarfodydd misol gyda adran YGC ac felly mi wneith siarad gyda swyddog priodol am y mater yma.

Pwysleisiodd Cynghorydd Tref Abermaw fod ymrwymiad YGC i symud y tywod o'r twll dwywaith y flwyddyn yn annigonol. Nododd fod y tywod bron ar ben y wal gynnal ar hyn o bryd ac yn chwythu ar draws i'r ffordd a'r promenâd. Soniodd ei fod wedi siarad â nifer o bobl sydd wedi bod yn cwyno am hyn. Cydnabuwyd fod YGC yn glanhau'r lon dwywaith y flwyddyn ond fod hyn ddim yn ddigonol.

Atebwyd y Rheolwr Gwasanaeth Morwrol ei fod yn derbyn fod y tywod sydd yn cael ei chwythu drosodd i'r lon yn broblem ac mi wneith drafod hyn gyda swyddogion o YGC yn y cyfarfod misol nesaf.

7. MAERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL

Aelodaeth

Cyfeiriwyd at y cyfarfod blaenorol ac at argymhelliad y cyfarfod yno i drio cynyddu niferoedd y pwyllgor yn ogystal â angen i gael cynrychiolaeth fwy cynhwysfawr. Nodwyd ei fod yn edrych yn debyg nad yw'r pwyllgor yn derbyn ymateb gan grwpiau lleol i wella niferoedd y pwyllgor. Sylwodd y Cadeirydd fod sedd wag yn Gymdeithas Pysgota Bae Ceredigion oherwydd na fydd yr Aelod Cyfetholedig John Johnson yn medru cynrychioli rhagor oherwydd materion iechyd. Nododd fod Glen Barnish yn hapus i gymryd drosodd y sedd yma ac felly'r gobaith yw ei fod yn mynychu'r cyfarfod nesaf. Nododd fod sedd wag arall yn Grŵp Defnyddwyr Harbwr Abermaw a'i fod yn cael trafferth darganfod rhywun arall i lenwi'r sedd. Cytunwyd i'r Cadeirydd gael trafodaeth gyda'r Rheolwr Gwasanaeth Morwrol a'r Uwch Swyddog Harbyrau ynglŷn â cheisio cynyddu niferoedd y pwyllgor.

Awgrymodd y Pennaeth Cynorthwyol Economi a Chymuned efallai y byddai'n werth ail edrych ar ffin ardal yr harbwr i weld os oes cyfle i ddod ag aelodau o'r Cyngor i mewn. Nododd ei fod yn awyddus i gynnwys gymaint o sefydliadau sydd efo diddordeb yn yr harbwr yn y pwyllgor.

8. DYDDIAD CYFARFOD NESAF

25 Mawrth 2025

Dechreuodd am 2:00yp a daeth i ben am 3:05yp